

ŽIV neplinta:

1. Per orą, vandenį, maistą. Neužsikrečiama kosint, čiaudint, bučiuojantis.
2. Buitiniu kontaktų metu. Neužsikrečiama per prakaitą ar ašaras, naudojantis bendru tualetu, vonia, sauna, baseinu, indais, sporto įrankiais, liečiant vienam kitą, žaidžiant, gyvenant šalia užsikrėtusio asmens, valgant asmens, kuris yra užsikrėtęs, paruoštą maistą.
3. Per vabzdžių įkandimus. Virusas neplatina nei uodai, nei erkės, nei kiti vabzdžiai.

ARV(antiretrovirusiniai vaistai)

Nors vakcinos nuo ŽIV nėra, tačiau yra sukurti antiretrovirusiniai vaistai (ARV). Laiku pradėjus gydymą ARV ir laikantis gydytojo nurodymų, su šia infekcija galima ilgai ir prasmingai gyventi. Antiretrovirusinius vaistus vartojantis asmuo tampa daug mažiau užkrečiamas lytinių santykių metu. Gydoma mažiausiai trijų ATV deriniais, šie vaistai viruso nesunaikina, tačiau prislopina jo dauginimąsi ir neleidžia jam sunaikinti imuninės sistemos. Vaistai turi šalutinį poveikį, dėl to reikia nuolat stebėti sveikatos būklę ir vienus vaistus keisti kitais, nuolat konsultuotis su gydytoju.

PASITIKRINK DĖL ŽIV *Apsaugok save ir savo artimuosius*

Norėdami pasitikrinti dėl ŽIV ir kitų lytiškai plintančių infekcijų, kreipkitės į šeimos gydytoją arba dermatovenerologą.

Jei turite nors menkiausių abejonių, neatidėliodami pasitikrinkite dėl ŽIV!!!

**JURBARKO RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS**

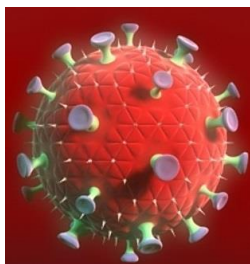
**Dariaus ir Girėno g. 120A, Jurbarkas
tel. (8 447) 51 661
el. p. jurbarkovsb@gmail.com
www.jurbarkovsb.lt**

Gruodžio 1-oji

Pasaulinė AIDS diena

Kas yra ŽIV ir AIDS?

ŽIV – žmogaus imunodeficitu virusas. Patekęs į žmogaus organizmą, laipsniškai sunaikina imuninę sistemą. ŽIV dauginasi tik žmogaus ląstelėse.

ŽIV sukelia ligą, kurios paskutinė stadija – **AIDS** – akvizitinis (įgytas) imunodeficitu (imuniteto nepakankamumo) sindromas. Užsikrėtus ŽIV, iš karto **nesusergama** AIDS. Žmogus gali ilgus metus (vidutiniškai apie 10 metų) jaustis sveikas ir būti darbingas, nejausti jokių ligos simptomų ir, nieko neįtardamas, platinti ŽIV infekciją kitiems. AIDS diagnozę nustato gydytojas, įvertinęs atitinkamus ligos klinikinius požymius ir laboratorinių tyrimų rezultatus. **Laiku nediagnozavus ir nesigydant, ŽIV baigiasi mirtimi.**

ŽIV / AIDS Lietuvoje ir pasaulyje

2014 m. Lietuvoje užregistruotas 141 naujas užsikrėtimo ŽIV infekcija atvejis. Per visą ŽIV infekcijos registravimo laikotarpį (1988 – 2014 m.) Lietuvoje užregistruoti 2378 ŽIV užsikrėtę asmenys, iš kurių – 1902 vyrai ir 476 moterys. Pernai vienam moksleiviui diagnozuota ŽIV infekcija.

2014 metais pasaulyje su ŽIV gyveno 36,9 mln. žmonių, iš kurių – 3,9 mln. 15 – 24 metų jaunimas. Praėjusiais metais ŽIV infekcija diagnozuota 2 mln. pasaulio gyventojų, iš jų – 220 tūkst. vaikų iki 15 metų. 15 – 24 metų amžiaus gyventojai sudarė daugiau nei trečdalį (34 proc.) naujų ŽIV infekcijos atvejų.

Kaip galima sužinoti, ar esi užsikrėtęs / užsikrėtusi ŽIV?

Vienintelis būdas sužinoti, ar esate užsikrėtęs / užsikrėtusi ŽIV – ŽIV testas. Šis tyrimas dažniausiai atliekamas paėmus Jūsų kraujo iš venos mėginį.

Rekomenduojama atlikti ŽIV testą, jei:

- ⌘ Turėjote lytinių santykių (vaginalinių, analinių, oraliųjų) su užsikrėtusiu ŽIV ar atsitiktiniu (mažai pažįstamu ar sekso paslaugas teikiančiu) asmeniu;
- ⌘ Lytiškai santykiavote su vartojančiais narkotines medžiagas asmenimis;
- ⌘ Turėjote ar turite lytinius santykius su asmeniu, kuris turėjo daug lytinių partnerių;
- ⌘ Turėjote lytinius santykius, ypač analinius, su tos pačios lyties asmeniu;
- ⌘ Vartojote ar vartojate švirkščiamuosius narkotikus;
- ⌘ Užsikrėtėte sifiliu, chlamidijoje ar kita lytiškai plintančia infekcija;
- ⌘ Patyrėte seksualinę prievartą;
- ⌘ Įsidūrėte kažkieno naudota adata;
- ⌘ Esate nėščia;
- ⌘ Karščiuojate arba kosite, arba viduriuojate ilgiau kaip mėnesį;
- ⌘ Dažnai sergate plaučių uždegimais, bronchitais;
- ⌘ Be priežasties netekote daug svorio;
- ⌘ Nuolat jaučiate nuovargį ir silpnumą;
- ⌘ Naktimis gausiai prakaituojate;
- ⌘ Susirgote tuberkulioze;
- ⌘ Sergate *Herpes simplex* (HSV) viruso infekcija: lėtinės opos, truncančios ilgiau kaip vieną mėnesį;

Tyrimo dėl ŽIV rezultatas gali būti neigiamas, neaiškus arba teigiamas:

- ⌘ **Neigiamas tyrimo rezultatas reiškia**, kad tyrimo metu antikūniai prieš ŽIV nenustatyti. Dėl galimo infekcijos inkubacinio periodo siūloma testą pakartoti po trijų mėnesių. Neigiamas atsakymas **neriškia**, kad žmogus ir toliau gali elgtis neatsakingai. Tai labai tinkamas laikas pamąstyti apie savo **rizikingus** poelgius ir jų koregavimą.
- ⌘ **Neaiškus tyrimo rezultatas**. Priežasčių gali būti įvairių. Tyrimas turi būti kartojamas. Pokalbio su gydytoju metu aptariama, ką jis galėtų reikšti ir kaip toliau elgtis.
- ⌘ **Teigiamas tyrimo rezultatas** reiškia, kad rasti ŽIV antikūniai. Norint patvirtinti, kad tikrai esate užsikrėtęs ŽIV, reikia atlikti sudėtingesnę ŽIV patvirtinančią tyrimą. Tokį tyrimą paskirs gydytojas ir Jums reikės pakartotinai priduoti kraujo iš venos. Tik, jei šio tyrimo rezultatas teigiamas, reiškia, kad esate užsikrėtęs ŽIV infekcija.

ŽIV plinta trimis būdais:

1. Per lytinius santykius;
2. Perpilant užkrėstą ŽIV kraują ypač pavojingas švirkščiamųjų narkotikų vartojimas naudojant nesterilius švirkštus ar adatas, kurie gali būti užkrėsti žmogaus imunodeficitu virusu;
3. Iš motinos vaikui (nėštumo, gimdymo metu ar maitinant krūtimi).